

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joi și Sămbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 le, 6 luni 3.50 cr., 3 luni 1.5.75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 le, 6 luni 4.6, 3 luni 2.4
Pentru străinătate pe an 12 le, 6 luni 6.4, 3 luni 3.4.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrarea tipograficească Sibiu, strada Mărcușilor 47.

Corespondențe sunt a se adresa la:

Redacție, "Telegraful Român", strada Mărcușilor Nr. 37.

Epliile nefractate se returnă. - Articoli nepublicați nu se bupoză.

INSETIUNILE:

Pentru editoare 7 or., - de domeni 12 or., - de trei ori 15 or., rânduri cu litere garnon - și timbre de 30 or., pentru 50 - care publicare.

Cu 1. Octombrie v. se începe prenumerația nouă în „Telegraful Roman.“ Condițiunile în fruntea foaiei.

Revista politică.

Sibiu, în 29 Septembrie.

E unmitoare naivitățea, cu care presa jidano-maghiară pozează înaintea lumii, presupunând că aceasta poate române serioasă la anul găsconelor declamate de brahmașii mai mulți jidani decât maghiari. Croația, adeț desbaterile găsotomos și chiar vehemente din dicta Croaților, sună la ordinea dili. Unul dintre oratori parlamentului croat a mers până întrătăi și exprimă convingerile, că națiunea croată nu va lipsi de a apăra drepturile sale însupra Dalmatiei și Femeiei cu pumnul - de Șubiții din Budapesta, voi-nici - de gura, cum sunt, de loc arătat și ei pumnul - pe hărție. Astfel dică bunorodă „Hon,” că nu va române altă nimică, decât a intenta proces de stat de-a rândului în contra tuturor agitațiunilor acelora, dacă ar mai continua, să agiteze în contra întregității teritoriorilor sub coroana lui Stefan. Agitațiunile nu s-ar putea suferi mai departe, și dacă cununa eventualitatea nu e prevăzută în legi, apoi ar trebui fără anemone să fie ceva în direcția acestea. Ceeace scrie aci organul guvernamental: treacă dusca. Dar trebuie să te umfe negreșit risul, când anđii pe oponșionalul „Pesti Napoli“ amenință: Cu Slavii de sud și cu Croații nu poți fi înțeleștește, trebuie păstă de loc la fapte. Abstracție facând de cestuii neumani, ce numai deosebit trebuia rezolvată definitiv, fantasiștil și pretenziunilor Croaților sărăpută, după „Pesti Napoli“ pună capăt grabnic numai atunci, dacă să hotără încorporarea Bosniei cu Ungaria.

Va să dică, Ungaria care la turnul sănă a protestat, precum prezentă învenționii noastri, în contra națiunii Bosniei, astăzi după aceeași soviniști cere chiar incorporarea Bosniei de adrești. Mai mult! „Papi Napol“ susține cu față serioasă, că ideea de stat unguroase să fiu Orient cuceritorare! Are dreptate organul maghiar: nici că se poate o națiune mai puternică și totodată mai atrăgătoare în vecinătatea Orientului, decât națiunea sătă de mare și sătă de toleranță și ai Arpad.

Croații însă, aşa ce se vede, nu vreau să înțeleagă aceasta, ci ei continuă să vorbe în parlamentul lor tot cam astfel, precum o făcură și sănă acuma. Își vine să credi, că ei înțeleag situația politică cu totalul altintreană ca „frății“ Maghiari. Croații adeț cred, aşa ce se vede, că Austro-Ungaria în adăvăr va merge, și înce nu preste mult, la Salonic, și atunci serviciile lor vor fi poate căutate la locurile cele adeveră competente.

Am fost reproduz și noi „descoperirile“ organului mare englez, „Times“ - desigur, împărățirea Turciei“ și despre parte, ce i s-a curveni Austria în cunoașterea aceasta. Presa oficioasă austriacă a respins vezi bine, că indignație „insinuările“ foaiei engleze. Corespondentul din „Times“ respondând gazetelor inspirate din Viena declară în privire ocupăția lui Saloniului: „Articoli vienei inspiră afirma, că ocupăția aceasta n'ar oportuna o parte a politiciei orientale austro-ungare. O afirmație ca aceasta este cel mai puțin naivă: dacă vre un punct de programă este bine cunoscut marilor puteri europene, apoi este aceasta, în toată forma, afară de împărtășii oficiale, și anume ocupăția lui Saloniului de către Austro-Ungaria.“

În

privire ocupăția lui Saloniului:

„Articoli vienei inspiră afirma,

că ocupăția aceasta n'ar oportuna o parte

a terenurilor activității omenești se ajung astăzi prin asocierea puterilor și totuși că de înceț progresivă ideea de

asociere la România noastră din Austria-Ungaria!“ Cu astă mai multă bucurie trebuie să salutăm noua societate română înființată aici în Sibiu în luna Iunie a c. Este „Reuniunea temelor române din Sibiu“ cu nobil scop, de a înființa un institut român de creștere pentru fete impreunat cu internat în Sibiu.

Timpul nostru este al asociațiunilor. Toate rezultatele mari pe toate terenurile activității omenești se ajung astăzi prin asocierea puterilor și totuși că de înceț progresivă ideea de

asociere la România noastră din Austria-Ungaria!“ Cu astă mai multă bucurie trebuie să salutăm noua societate română înființată aici în Sibiu în luna Iunie a c. Este „Reuniunea temelor române din Sibiu“ cu nobil scop, de a înființa un institut român de creștere pentru fete impreunat cu internat în Sibiu.

FOITA.

Un Parisian în Viena

do.
d. Louis Ulbach.*)

Viena, 28 Septembrie.

(douăspre).

Și Parisul?... Nu sunt renegat, și lăudând Viena, nu înțeleg, de a fi un Parisian, căci în Viena găsesc mult Paris. Cu toate deosebirile lor esențiale, cel două orașe sunt surori cu drepturi egale, între cari nu există rivalitate.

Prin Paris circula toată viața lumii; vîrea că din Viena are un caracter propriu, național. Parisul atrage, Viena reține. Parisul este o gazdă amabilă, un muzeu internațional; Viena un palat de familie, care nu renunță la înfloritoare sale de dragul moșilor săi. În Paris, ori cine se simte acasă, în Viena se simte ospătele unei case dragi. În Paris, găsesc mai multă li-

batoare și lipsă de grige, în Viena mai multă opulțitate și înimă. Grăție aci ce și acolo, atât numai că se găsesc în ambele locuri cu aceeași familiaritate. Parisul este mai variat; Viena păstrează, în complicitatea sa multicoloră, o unitate mai rigorosă. Soiul datorind guvernului austriac tradițiunilor locale, locitorilor orașului, că se vede în atitudinea Vienei un fel de măndrie aristocratică, care totuși nu exclude bunătatea? Mai că în vîne să ne găsim la o dame mare de altădată: și îndatorită, înbese progresul, este pătrâna de necesitatea de către care, căci totuși să îmbrăca și să se lase după modă; și se îmbrăca cu podobace nouă, de a haină croitoră ca mai modernă, lapăda vechiurile vescului al optăpridelelor să totuși nu uită a aplică la nouătoare armile gotice ale străbunilor și totuși formă de ac, broșură, diademă. Armele numai sănt dejubită, și nu se lasă.

Vienții sunt veseli și buni din fire, dar la necesitate tot așa de batătoritori, cred, ca și Parisianii. El rid numai la spatele oamenilor ridicolii, ceea ce este permis, și nu le rid

în față, lucru care pretindeen trece de neuvincuș, și pe care Parisianii și permit prea des. Într aceste două popoare există o infinitate, care și găsește expresiunea, care cum simbolice, într-un fapt singular. Dintre toți oamenii, cari vorbesc nemțesc, Vieniezii sunt, singuri, cari vorbind franteșesc și perăd mult din accentul lor german. Scin că un om de școală va găsi motive destul de explicație acestui fenomen imbecil în etnografia, în istoria găintelor. Eu însă nu cant altă motivă decât acela, căci pot să într-o simpatie intimă, aducă înălțăcinăță. În viața lor socială Vienții au mai învețat căcă din libertatea franceză. Nu vorbesc de libertatea politică, ci numai de libertatea mișcărilor în relația jilnice. Cea mai restrângă puțin viața vieneză, și mai impiedecă pe cei străini, de a se simți cu totul familiari, este o serie de mici obiceiuri tiranice, a căror definiție n'ar costa decât puțin osteneală. Așa este, înainte de toate, acea obligație ciudată, de a te întoarce acasă înainte de orele 10, cu alte cuvinte acea săcană asupratoare

și umilitoare a tăsei portarilor. La Paris nu e așa. O noapte frumoasă justifică acolo oră ce fel de veghiare. În Viena trebuie să plătesc o taxă pentru că se poți bucura de privirea lunii. Lumina lunii este supusă unui impozit, pentru nopti frumoase să plătesc o dare extra-ordinară. Contra fantășiei idilice există un paravan de săbă.

Poiesă noptea care să se privese aci cu pericolosă. Întocmai precum se impune proprietăților de a înzestră săchile cu escuturiști, pentru apărarea publicului, pe cănd altmieri oră cine este liber, a încălcă pe rampă unci scări, ceea ce înseamnă în sensul său că acest soi de călărie este tocmai căutat la noi.

Aș pută să mai găsesc și alte prejudecăți, dar nu le cau.

Două lumiuri mai ibis mai cu osebire: semnele de evlavie prin ură, multimea de icoane, cari invită la ru-

tele care i sunt tot atât de prețioase, și cînd sătăcă de sincere și de spontane, și plecând el nu poate găsi frății ce parăsesce; adio, ci la revedere (Apante unanime).

Manifestul principelui din Bulgaria.

Referitor la instituirea consiliului de stat în Bulgaria principalele Alessandru a dat următorul manifest:

Noi, Alessandru I, din grăție lui Dumnezeu și voiația poporului principalele Bulgariei, aducem la cunoștință tuturor supușilor noștri, că pe baza puterii noastre încredințate, am aflat de bine, a instituit un consiliu de stat, a cărui chimenare se hădăsește, și se ocupă neconținut impreuna cu noi de afacerile statului, ca astfel să putem da o organizație regulată timărului nostru stat.

In statul de organizație al numitului consiliu de stat, pe care l-am publicat deodată cu acest manifest, credințioșii noștri supuși vor recunoaște relievarea principiilor, care au fost sănctoranțate prin approbatore fericitorului Tar, salvatorului nostru.

La relievarea acestor principii ne-îndemnătătă venetăriunea piețetică către memoria binefațătorului național bulgare, că și fizica convinsă, că este său fundamental cel mai potrivit pentru consiliul nostru de stat.

Intruparea, care suntem deci, a do-a acestor principii, se bazează pe lealitatea noastră intenționată exprimată în manifestul nostru de la Iași.

Pe deplin convinsă, că credințioșii noștri supuși vor fi cunprăniți și că își vor exprima înainte sentimentul pentru binele țărei, ne adresăm către ei cu toată încrederă, însărcinându-i, a legătură cu ea mai mare a consiliului de stat.

Dorim să ne adeverescă și în împrejurările de față patriotismul și întelijența, cu care să distins totdeauna poporul nostru.

Dorim ca poporul bulgar să ne trimită de consiliul astfel de bărbăti, cari încurajând tronul nostru, pe lungă acasă, se călărușă și împlini datorile lor cu demnitate, să poată totdeată efectua, ca legăturile, care ne ușez cu preșubitul nostru popor, să devină mai strâns.

Dea Dumnejude, care a îndeplinit într-un mod atât de minunat eliberarea patriei noastre, ca intenționarea noastră să fie binecuvântată, și aşa înțelegem nostru stat să se întăresca în domnia ei sătăchișă, legalitate și a bunei ordine.

Alessandru.

Sofia în 14 (26) Septembrie 1881.

Primii 18 articoli, prin care s'a pus în vigoare consiliul de stat, sunt următori:

Articolul 1. Consiliul de stat constă: a) din miniștri; b) din persoanele denumite de principie; c) din membri aleși de popor.

2. Afară de aceste persoane va exista în consiliu de stat și un episcop, ca membru permanent, care va și ale cărei principali.

3. Miniștrii în sedințele consiliului de stat au vot consultativ. Vor decisiuni ană în sfârșirea resurselor lor. La sedințe de acele, în care se discută reale administrative, miniștrii nu iau parte.

4. Episcopul poate lăua partea, dacă voiește, cu vot consultativ la discuțiile consiliului de stat. Vor decisiiv aruncați în cestuii, care se raportă la religiunea dominoare a țărei; în casuri de aceste prezenta episcopalui este necesară.

5. Principalele vor denumiți puțni membri.

6. Opt membrii se aleg de popor. Adăus: În casă de lipă numărul membrilor din consiliu de stat se poate mări.

7. Medul de alegeră pentru membri, cari se vor alege de popor, se va stabili prin un reglement special.

8. Membrii consiliului trebuie să aibă următoarele calități: a) trebuie să fie cetățeni bulgari sau Bulgari nașuți; b) să fie sacru principalului în enesitate, ca ministri, agenți diplomatici, președinți membri sau procurori ai tribunului suprem, guvernatori sau vice-guvernatori în organizația de guvernanță de mai naștere, președinți sau consilieri la curțile de apel etc.; în tot casul însă trebuie să fi fost în v-o funcție de stat sau comunală și să fi ascultat la vreun institut de învățământ mai înalt.

9. Se vor pune douăcările de candidați, dintre care principalele vor denumi opt. Din cei-lății 12 se vor lua membrii suplinitori în casă, cind vreun membru să fi dimisunat din casă boala sau cănd i s'ar de v-o funcție.

10. Jumătate din membrii aleși se vor preschimbă tot la trei ani, ceas se intempește prin sorti. Cei sortiti pot fi realeși.

11. Membrii, pe care i alege principale, sănă aleși pe trei ani și după expirarea acestui termen se pot realeși.

12. Pe președinte și vice-președinte în denumesc principalele din numărul membrilor consiliului, denumiti de principale și aleși aleși de popor.

13. Presidentul primeste un salariu anual de 12,000 franci, vice-președintul 11,000 franci și cei-lății membri 10,000 franci. (Cestuiile renumerarării episcopalui se va regula mai târziu)

14. Membrii consiliului de stat nu pot fi membri ai reprezentanților naționale; și totodată nu pot să fie în o altă funcție plătită de stat sau de comună.

15. Membrii consiliului de stat și pot de dimisunat numai în casă, când ar fi bolnavi timp mai îndelungat.

16. Consiliul de stat are o cancelarie desobșită sub conducerea unui secretar; pe care l'consiliu și l'intracește principale.

17. Dacă în consiliu vine în discuție astunci de ale color-lalte refeleșii, atunci capii acestor refeleșii vor lăsa partea la discuțiune cu vot consultativ.

18. La discutarea cestuiilor, care preind cunoștințe speciale teoretice și practice, consiliul poate cere și concursul persoanelor competente, fie a cestei străini sau Bulgari. În casă de lipă aceste persoane pot avea și vot consultativ.

19. La discutarea cestuiilor, care preind cunoștințe speciale teoretice și practice, consiliul poate cere și concursul persoanelor competente, fie a cestei străini sau Bulgari. În casă de lipă aceste persoane pot avea și vot consultativ.

Reghinul săcesc, în 15/27 Septembrie 1881. Sunt săbatoare particolare neoficioase, care intreacă cu aerul lor săbatoresc pe multă din cele numeroase generale. Aceasta provine de căsă, o căstă de săbatoare sănănumi din obicei sau din porunceală, prin urmare din astă, cîi își inviorează în îmbrăcămînă. O săbatoare de această natură a avut loc în 13/25 Septembrie a.c., în tînărul Reginului săcesc Motorul a fost: soisura mult astupătorul protoprotoster non denumit și hirotonit Galateon Șagău.

Întreagă preoție din protoprotoster, însotită de reprezentanții comunitelor bisericești în presta 20 trăsuri și un impostun banderă de cărări a estit înaintașă săptătunului la marginile pribreziterială.

Acasă sond spire Sibiul P. Protoprotosterul fu salutat de primul frumos discurs de P. Mihail Brătean din Potoc, carele a descris cu colorii vîi, doar pro vîi, starea de decadentă, în care se află Protoprotosterul atât

pe terenul bisericesc, cît și scolar și fundațional, încheind cu: "Ochiul nostru al tuturor sunt îndreptățit spre Dta, în mănu săru încredință destinele noastre, și dela care așteptăm în dor să ne conduc spre a ridica biserică și scola la dimineață, ce îi se cucine. Terminând a presentat P. Popov și frumosă cunună.

20. Protopop a respuns în așa simțintă și în așa termini încă pe fețele tuturor se putea cînta empatia, de care era cuprins și vorbitorial. După ce voce tremurândă de emotiune, a declarat, că binevenirea aceasta săt de săbătoresc nu o reprezintă la persoana sa, cîi la chiamarea sa, a intonat în termeni puternici chiamarea care sublimă, ce o are preocința "singurul și unicul tovarăș mărgărit și apărătorul". "Bunăstarea și înaintarea bisericii, progresul în cultură și apărătorul" a diu Dta, "stărma dela pretime, care dăci se și voie să fie acolo, unde trebuie să fie, poste face minuni. Dacă pretime în timpurile vechi a scăzut cucerirea lumea convertindă la creștinism atâtăpopor, dacă pretime română în timpurile cele grele a scăzut conservă în decursul veacurilor biserica și naționalitatea noastră spre a nălăză moștenire: Pretimea cea cultă a acestui protoprotosterat să nu poată face ca în împrejurările de fată să dispară starea anomală, în care se află biserica și scola, poare c oadu? Fie care din noi, proat sau mirean, este membru al unui corul. Toți veni același scop: binele comun. Dar toți auveni datoria, de a lucra pentru ajunerea lui. Prin urmare toți sănătători, a face aceea ce se impune poziția noastră ca membrii în organismul organismului. Nici unul, dar nici unul, nu ne putem subtrage, contând la activitățile altuia, sau doar secundându-ne cu aceea, că doar nu ne este datorină. (Aci a citat frumos testul din Corint. XII, 14-27). Dacă fie care își va face datorină în sfera sa de activitate, lucrările vor merge de minune spre mulțimile tuturor. Ea își va face datorie și spere, cîi face care din frâțile noastre va emula cu mine." Află însă de lipsă, cîi în acest moment săbătoresc: să declar, că precum voi și strict în împlinirea datoriei mele, voi privilegia cu scrupulozitate, ca fiecare sănătător să se săfăcă datoriea sa. Am nădejde în Deju, că în seara vremii vom pute dovedi, că sănătăm vrednic de incréderă mai marior nostru și de iubirea turmei, ce ne e încredințată."

Inceam sănătătă entuziasmat cu ea în această ocazie. Fetele tuturor străducuse de bucurie. Cei mai mulți au fost părții până la lacrimi. După entuziasme, să treacă împușterial banderu să fie pun în mișcare spre Reginul săcesc. Aci în piata P. Protoprotosterul fu salutat de tinerime. D-sorai M. B. a prezentat a dona canună de flori. În Reghin s-a jinut prânz comun. Pe la 3 ore întreg cortegiu a plecat spre o conduce pe P. Prot. la Iașic, locuința d-sale. La marginea acestei comuni se aflată o poartă de triumf, unde P. Prot. fu întâmpinat de tinerime din parohie, care i prezenta a treia canună. La locuința d-sale a dona poartă de triumf. Cîi aștepta întreg popor în frunte cu P. Protoprotoster onorar Iosif Brancovan, care l'binevenită în numele parohiei. P. Protoprotoster primind a-4-a canună s-a adresat către turma sa parohială mulțimindu-i pentru iubirea, ce arată și cîi această ocazie și îndemnând-o și a-i dovedi această iubire și pe viitor să asculte de poveștile sale, "Primesc cu bucurie", a diu D-sa, "expresionele iubirei și încréderii voastre. Dar în credință iubitorii, că precum până acum, și de acum să vă voi reșplati iubirea în urbe. Eu sunt păstorul vostru, și așa cred: păstorul cel bun. Pa-

storul cel bun își pună și viața pentru ole salo".

Stimatul ceterior, carele nu cunoaște împrejurările noastre se va întreba poate, pentru ce atâtă parădă și cun cu astă fi sit în un Protoprotoster, cîi un Archiereu? Responsul este foarte simplu: 1 Pentru noi Protoprotoster este Archiereu veșjt, cîci Archierei noștri pentru noi cei de pe aici sunt idealuri. 2 Noi n'am făcut nimai parădă, cîi o demonstrație. Astă se poate demonstra Ven. Consistoriu, că de mult de sănătă mulțimile tuturor potrău să denumiu Protoprotosterul nostru asemenea și prin denumirea aceasta se așteaptă din delegații și păgubicii provizori. 3. Actual nostru are să ramână un viu martor al așteptărilor, ce le legăm noi cei din Protoprotostoral Turdei superioare de persoana P. Protoprotoster Galateon Șagău, și care act pentru D-sa că și pentru noi să fie neadormit îndemnătoruprincipiu înaintarea binelui comun.

Unul dintre participanți.

Varietăți.

* Peasania Să. Episcop al Aradului Ioan Mețianu a susțin ericu trenul de dimineață aici, spre a participa la sedințele consistorialor metropolitan și apoi la congres.

* (Comitatul Sibiuului) Adunarea generală de toamna a comitetului permanent este conchimată pe 15 Oct. n. 9 la ora 6 a.m. în sala hotelului „la Imperatral Romanilor.” La retragere vor veni 56 de obiecte.

* (Procedura civilă) cea nouă impună cu legea de execuție, cîte „Ung. Post” se va introduce în prâsă cu începând din Ianuarie 1882. Ordinația referitoare la aceasta căt de curând va ajunge la desbatere în ministerul de justiție. Și legea de concurs nouă devreme cu stă în strînsă legătură cu legile sună numite, va intra în cîstea cu lună în 1 Ian. 1882 în vigoare.

* (Noile proiecte de legi) Ministrul de justiție după cum ne spune „Eilenor” va subterno că de curând casul deputaților 4 proiecte de legi și adică: despre căsătoria între creștini și jidovi; despre legislația Curiei în afacerile de alegeră; despre modificăriile legii avocaților (aceste 3 legi sunt restante din sesiunea deținute trecute) și în sfârșit proiectul de lege despre prelungirea împunătoriei reprezenterilor judecătoriei în trebuințe juridice anunță la tabă regă.

* (Iubileul jurnalistic) Dumineca a serbat diarul „Românul” în teatrul național cu un banchet jubileu de 25 ani.

* (Caiile ferate de stat r. n.) Partea II a tarifului pentru caiile ferate urmărește în linile Hanover-Magdeburg se întoarcă spre prîscoiu din apărare și ca atare intră în vigoare cu 10 Octombrie n. Aceast tarif continuă prejurnișul scăzut pentru transportarea de bucate, făină, pastă și altele.

* (Mobiliare generală) În casă de mobilizare generală pavilionul al 2-lea al casarile Ueliș din Budapesta se va preface într-un spital pentru 905 persoane. Comanda generală face deci cunoștință magistratului din Budapesta, că în 10 l. c. se va întâlni o comisie mixtă, care să stăreasă modalitatea referitoare la instituirea acestui spital.

* (Un defraudant) Adolf Schlossinger, un agent, primind în comisie dela judecătoria A. Grünberger marfa în valoare de 1500 fl a vîndut-o și banii aceiași folosindu-i pentru scopuri secrete private a luate summa la cap. În sfârșit lu prinț și predat judecătoriei.

